

ΤΟ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Η ολοκλήρωση του νέου κτιρίου της Εθνικής Τράπεζας επί των οδών Αιόλου και Σοφοκλέους στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας, δίνει τη βεβαιότητα ότι το δημόσιο κτίριο μπορεί και πάλι να διεκδικήσει πρωτεύοντα ρόλο στο αρχιτεκτονικό τοπίο της χώρας μας. Το ζητούμενο είναι το δημόσιο κτίριο να ξαναβρεί την έκφρασή του μέσα από την αρχιτεκτονική, όχι ως εκ των υστέρων αναγκαιότητα, αλλά ως πρωτογενές στοιχείο. Να μπορέσει να μιλήσει

για τις δυνατότητες της μορφής, την περιπέτεια της κίνησης στο χώρο, το φως, την έκφραση μιας κεντρικής ιδέας. Να γίνει και πάλι ένα κτίριο που η σύλληψή του είναι συνολική, η ιδέα του ισχυρή, η μορφή του καθοριστική, ένα κτίριο που συνδυάζει την εσωτερική ένταση με την εξωτερική εκφραστικότητα. Το Α' βραβείο στο διαγωνισμό ήταν η απόδειξη ότι μπορεί να τιμηθεί η αρχιτεκτονική χωρίς εξαρτήσεις.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ

Τα ζητήματα που έθεσαν το πλαίσιο για τη συνθετική επίλυση του Νέου Κτιρίου της Εθνικής Τράπεζας είναι τα ακόλουθα:

- Το κτίριο πρόκειται να στεγάσει σημαντικές δραστηριότητες της Διοίκησης της Τράπεζας. Έτσι, το κτιριολογικό πρόγραμμα είναι σύνθετο, με διαφορετικές χρήσεις σε κάθε όροφο και απαιτήσεις ιδιαίτερα υψηλές.
- Με την προοπτική της Ακρόπολης στο βάθος

THE NEW BUILDING OF THE NATIONAL BANK OF GREECE

The completion of the new building of the National Bank of Greece in Aeolou and Sofokleous streets, in the historic center of Athens, gives rise to the certainty that the civil building can again claim an important role in the architectural scene of our country.

The objective is the civil building to recover its aspect through architecture, not as an a-posteriori necessity but as a source element. That is to be able to "tell" about the form possibilities, the adventure of movement through space, the light

and the expression of a concept. I.e. becomes again a building that its apprehension is thorough, its concept mighty, its form determinant, a building that combines the internal intensity with the external expressiveness. The proof that architecture can be independently valued, is the first prize at the competition.

GENERAL THOUGHTS ABOUT THE BUILDING

The matters issued the bounds for the architectural synthesis of the New Building of the National Bank of Greece are as follows:

- The building is about to shelter important activities of Bank Administration. Thus, the design program is a complex one; with different uses for each

story and of high demands in particular.

- With the backdrop of Acropolis at Aeolou Street far end, it integrates the corner of a significant block of buildings of the historic center of Athens. This is not due only to the architecture of the listed buildings, but to their function in the State's economy, that yields the meaning of the edifices. The Stock Exchange House, the Mela's Mansion and the central building of the National Bank of Greece, the elevation of which constitutes the Bank's emblem, with a semiotics function, create the challenge for the incorporation of the new building.
- At the building site, important archaeological objects exist.

της οδού Αιόλου, ολοκληρώνει τη γωνία ενός σημαντικού οικοδομικού τετραγώνου του ιστορικού κέντρου των Αθηνών. Δεν είναι μόνο η αρχιτεκτονική των κτιρίων που έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα, αλλά και ο ρόλος τους στην οικονομική ζωή της χώρας που δίνει στο οικοδομικό τετράγωνο τη σημασία του. Το Χρηματοστήριο, το μέγαρο Μελά, και το κεντρικό κτίριο της Εθνικής Τράπεζας, η όψη του οποίου αποτελεί το έμβλημα της Τράπεζας και έτσι λειτουργεί σε σημειωτικό επίπεδο, γενούν την πρόκληση για την ένταξη του νέου κτιρίου.

- Στο οικόπεδο υπάρχουν σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα.

Στόχος επομένως της αρχιτεκτονικής πρότασης είναι:

- Η προβολή του μελλοντικού ρόλου της Τράπεζας.
- Η ανάδειξη των αρχαιοτήτων και η αρμονική ενσωμάτωσή τους στην ογκοπλασία του κτιρίου.
- Η αρμονική συνύπαρξη των διαφορετικών εποχών που αντιπροσωπεύουν τα κτίρια του οικοδομικού τετραγώνου.

ΟΙ ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Το νέο κτίριο της Ε.Τ.Ε. αποτελείται από έναν βασικό όγκο, τμήματα του οποίου αφαιρούνται με τρόπο ώστε το πρωταρχικό στερεό να παραμένει πάντα αντιληπτικά προσδιορισμένο. Η κύρια όψη του κτιρίου διαμορφώνεται προς την οδό Αιόλου, σε διάλογο με το κεντρικό κτίριο της Τράπεζας. Οι άλλες δύο όψεις αντιμετωπίζονται ως όψεις συνοδείας. Η χαρακτηριστική συμμετρία του παλαιού κτιρίου ενσωματώνεται ως βασική αρχή στην ογκοπλασία του νέου. Με τον τρόπο αυτό, τα δύο κτίρια συνυπάρχουν. Χωρίς το νέο κτίριο να μιμείται στοιχεία της όψης του παλαιού, ενσωματώνει τις βασικές αρχές του παλαιού στη συνθετική λογική του. Ο αρχιτεκτονικός χειρισμός της αφαίρεσης του όγκου από ένα πρωταρχικό στερεό συμβαίνει ταυτόχρονα στην οριζόντια και κατακόρυφη κατεύθυνση. Τμήματα του όγκου αφαιρούνται στο ισόγειο και σταδιακά στους άλλους ορόφους, ενώ το περίγραμμα του βασικού όγκου ολοκληρώνεται στη

Therefore, the architectural schedule aims at:

- The promotion of the Bank's function in the future.
- The appointment of the antiquities and their incorporation within the synthesis of building volumes.
- The harmonic co-existence of the various eras the buildings of the block represent.

THE PRINCIPLES OF SYNTHESIS

The new building of the National Bank of Greece (N.B.G.) consists of a main volume, parts of which are subtracted in a way that the primeval solid being always conceptually determined. The front elevation of the building faces Aeolou Street, visu-

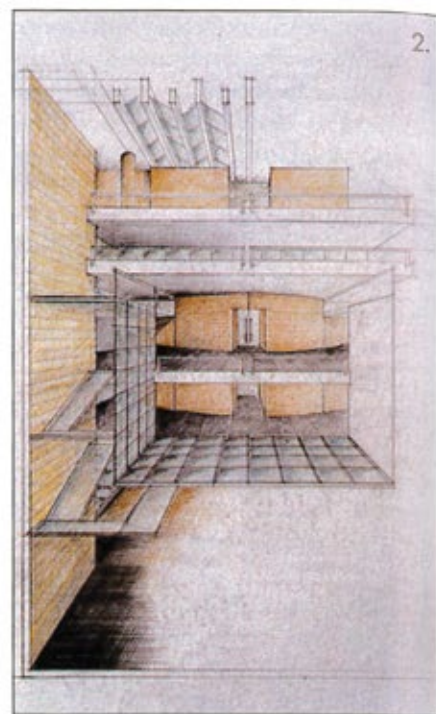
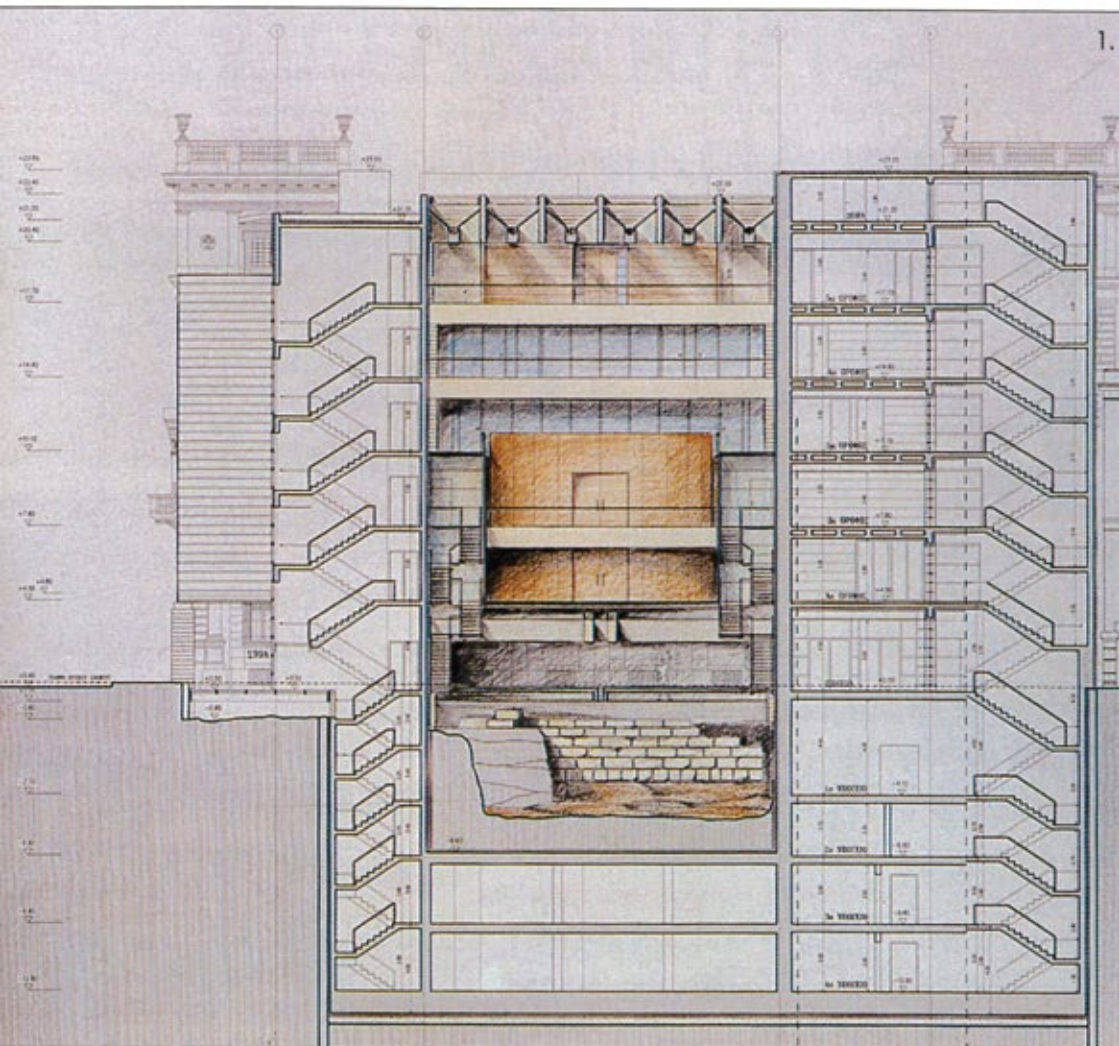
ally inter-linked to that of the central building of the Bank. This way, the two buildings co-exist. The new building, without emulating the facade elements of the old one, incorporates the basic principles of the latter in its synthetic logic.

The architectural manipulation for the subtraction of the volume from a primeval solid simultaneously happens at the horizontal and perpendicular direction. Parts of the volume are subtracted from the ground story and piece by piece at the rest of the building, whilst the outline of the volume integrates at the top. In the building's interior, the subtraction of a part of the volume leaves the atrium space. The atrium and the ground story topology determine the relation of the building with the light.

Natural light penetrates the building. This is neither related to the facade openings nor its use is a one-track function. What is been subtracted from the volume and is been transformed from a mass to a space, is been taken up by light, which, this way, is converted to a creative element of the building. Light describes the outlines of the volumes and reaches the antiquities of the ground story. Light and transparency are thus converted to an architectural element aiming at the contraction amidst the solid and the transparent, the void and the substantial.

The organization of the void and of the massive, the hierarchy of the elevations and the readability of the plans comprise the basic principles of the

1. Διαμήκης τομή του κτιρίου
Longitudinal section of the building
2. Άποψη των φουαγιέ του κτιρίου από το αίθριο
View of the building's foyer from the atrium

στέψη. Στο εσωτερικό του κτιρίου, η αφαίρεση τμήματος όγκου δημιουργεί το εσωτερικό αίθριο. Το αίθριο και η διαμόρφωση του ισόγειου καθορίζουν τη σχέση του κτιρίου με το φως. Το φυσικό φως διαπερνά το κτίριο. Δεν έχει σχέση μόνο με τα ανοίγματα των όψεων, ούτε η χρήση του είναι μονοσήμαντα λειτουργική. Αυτό που αφαιρείται από τον όγκο, αυτό που από μάζα μετατρέπεται σε κενό, καταλαμβάνεται από το φως, που μετατρέπεται σε γενεσιουργό στοιχείο του κτιρίου. Το φως διαγράφει τα περιγράμματα των όγκων και φθάνει μέχρι τις αρ-

χαϊότητες του ισόγειου. Το φως και η διαφάνεια μετατρέπονται σε αρχιτεκτονικό στοιχείο που σκοπό έχει να υποδηλώσει τις αντιθέσεις ανάμεσα στο συμπαγές και το διάφανο, το κενό και το πλήρες. Η οργάνωση του κενού και του πλήρους, η ιεράρχηση των όψεων, το αναγνώσιμο των κατόψεων, η χρήση της γεωμετρίας και της συμμετρίας ως κανονιστικού συστήματος αρχών που διαπερνά συνολικά τη σύνθεση και η επιδιωκόμενη καθαρότητα της μορφής αποτελούν βασικές αρχές του κτιρίου. Στόχος είναι η δημιουργία ενός κτιρίου που εκφρά-

ζει την εποχή του, που δένει με το περιβάλλον του και που αναδεικνύει τις αρχαιότητες ενσωματώνοντας τις επιμέρους απαιτήσεις σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο.

Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Τα αρχαιολογικά ευρήματα στο οικοπέδο της Ε.Τ.Ε., η περιμετρική τάφος του Αρχαίου Τείχους και η αρχή της Αχαρνικής Οδού αποτελούν μικρό τμήμα του ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου, που είτε έχει αποκαλυφθεί είτε βρίσκεται κάτω από τη σύγχρονη

building. This is also achieved with the use of geometry and of symmetry, as a ruling system of principles that thoroughly penetrates the structure, aiming at the purity of the form. The target is the creation of a building that expresses its era, in harmony with its environment and that renders the antiquities by incorporating the particular demands in an integrated totality.

THE DISPLAYING OF THE ANTIQUITIES

The archaeological objects found at the N.B.G. building site, the boundary moat of the Ancient Wall and the starting point of the Acharnic Road, constitute only a minor part of the broader archaeological site that either has been already revealed

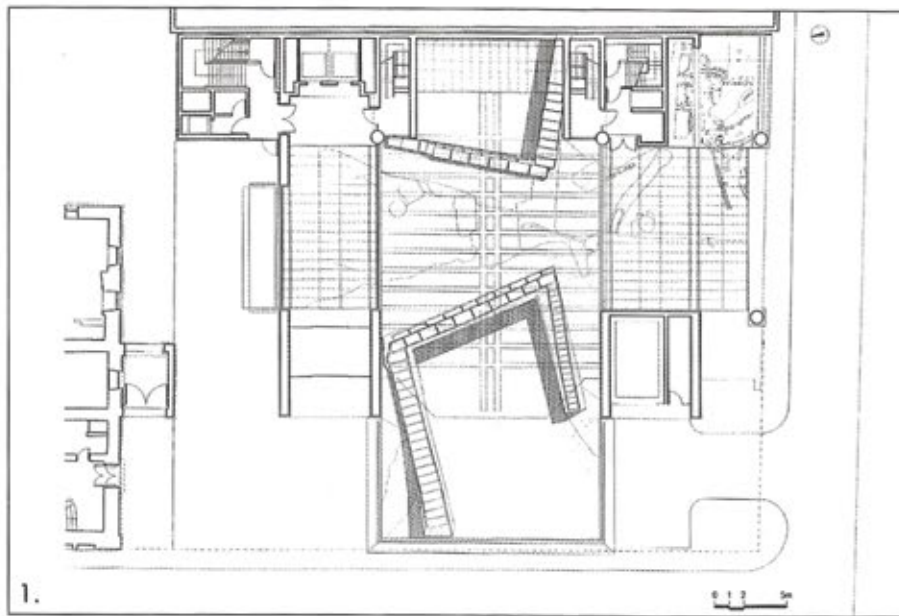
or lies under the modern town. The silence of the ancient world contradicts to the multi-forms and multi-noises of the surrounding area. Synthesis is converted to a play of antithesis. The severe morphology of the area contradicts to bustling. Silence is met with light and transparency. The sharp forms and the facing masonry are transformed to bridges of glass and metal that hover. The building sits on four pylons that are astride with metal bridges with floors out of glass. The Acharnic Road, visible under the transparent glass-floors, traverses the ground story. The part of the Road already revealed is under-supported, as for the soil strata to be preserved to a depth of 1.50 m. also; the rest of the archaeological objects are visible.

The articulation of the building with the ground becomes a basic matter of synthesis. The ground story space is converted to a semi-open air exhibition area that surrounds the antiquities in three dimensions. The transparency allows for the visual contact of the inner with the outer, as the natural light, the artificial lighting effects and the volume design of the ceiling, set off the space as an open air museum of the history of the city.

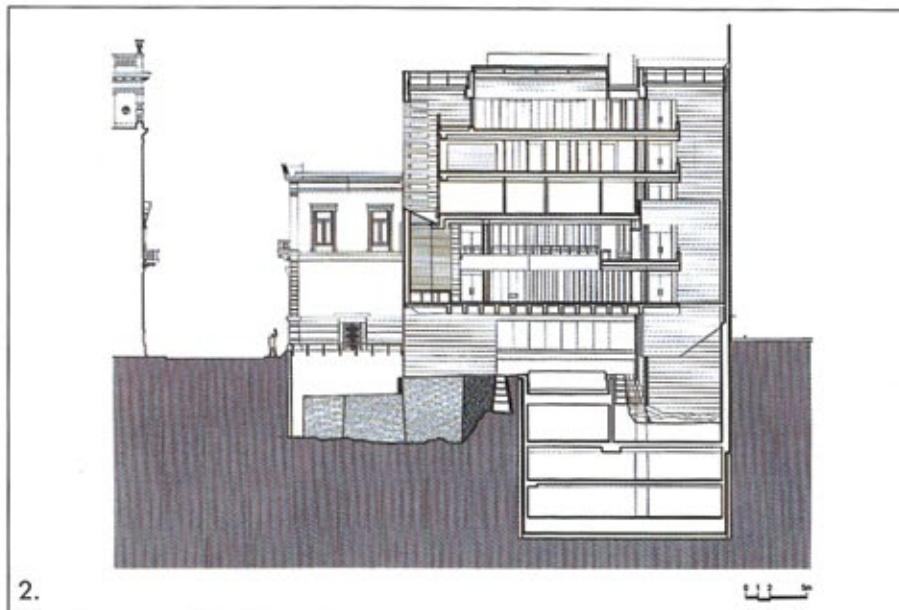
THE INCORPORATION OF THE NEW BUILDING IN THE BUILT ENVIRONMENT

The buildings' block, at the corner where the new building of the National Bank of Greece is placed, is characterized by the presentation of some of the

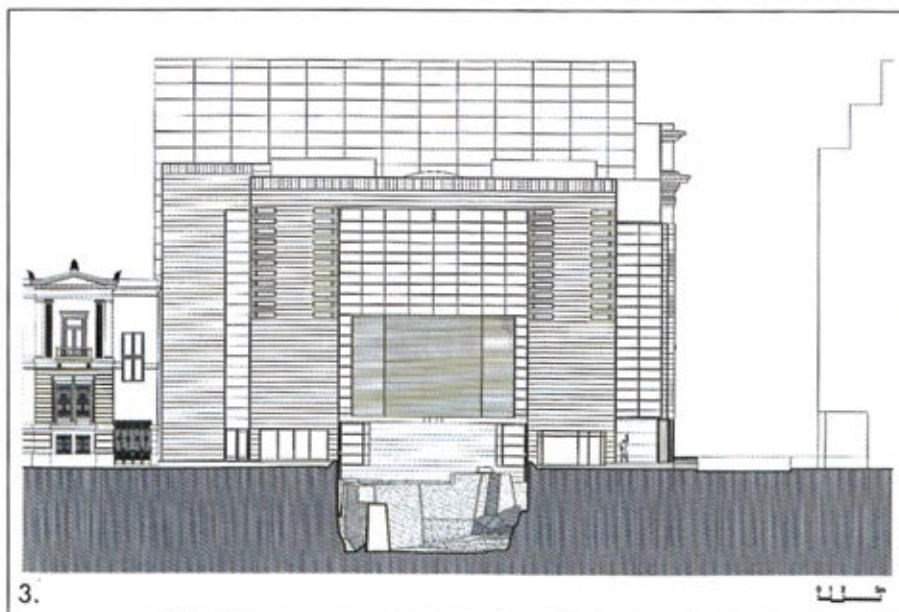

1.

2.

3.

πόλη. Η σικλή του αρχαίου κόσμου αντιπαρτιδεται στην πολυμορφία και το πολύβουο της άμεσης περιοχής. Η σύνθεση μετατρέπεται σε παιχνίδι αντιθέσεων. Στο πολύβουο της περιοχής αντιπαρτιδεται η αυστηρή μορφολογία. Τη σικλή υποδέχεται το φως και η διαφάνεια. Οι αδρές μορφές και η πέτρα της επένδυσης μετασηματίζονται σε γέφυρες από γυαλί και μέταλλο που ακαρούναι. Το κτίριο εδράζεται ισχυρά επάνω σε τέσσερις πυλώνες που γεφυρώνονται με μεταλλικές γέφυρες και γυάλινα δάπεδα. Το κτίριο οφίσταται και ταυτόχρονα περιβάλλει. Η Αχαρική Οδός, ορατή κάτω από τα διαφανή γυάλινα δάπεδα, διατρέχει το ισόγειο. Το τμήμα της οδού που έχει αποκαλυφθεί υποθεμελιώνεται ώστε να διατηρηθεί η στραματογραφία του εδάφους σε βάθος 1,50 m. Ορατά παραμένουν και τα υπόλοιπα αρχαιολογικά ευρήματα. Η άρθρωση του κτίριου με το έδαφος γίνεται βασικό συνθετικό θέμα. Ο χώρος του ισογείου μετατρέπεται σε ημιπαύσιο εκθεσιακό χώρο που περιβάλλει σε τρεις διαστάσεις τις αρχαιότητες. Η διαφάνεια επιτρέπει την οπτική επαφή ανάμεσα στο μέσα και στο έξω, καθώς το φυσικό φως, η έμφραση που δίνεται με τον τεχνητό φωτισμό και η τριδιάστατη συγκοπή της οροφής αναδεικνύουν το χώρο σε υπαίθριο μουσείο της ιστορίας της πόλης.

Η ΕΝΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΣΤΟ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το οικοδομικό τετράγωνο στη γωνία του οποίου τοποθετείται το νέο κτίριο της Εθνικής Τράπεζας χαρακτηρίζεται από την παρουσίαση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων νεοκλασικής αρχιτεκτονικής καθώς και αρχιτεκτονικής του μεσοπολέμου: επί της οδού Αιόλου, το κεντρικό κτίριο της Εθνικής, Ανέναντι ακριβώς το Μέγαρο Μελών με τους πύργους του, ενώ επί της Σοφοκλέους το Χρηματιστήριο. Χαρακτηριστικό των γειτονικών κτιρίων είναι η συμ-

1. Κάτοψη ισογείου/ *Grand floor plan*
2. Τομή/ *Section*
3. Όψη από την οδό Αιόλου/ *Facade at Aiolou str.*

representative samples of neoclassic architecture, as well as of that of mid-twenties. In Aeolou Street, the central building of the National Bank, crosswise, the Mela's Mansion with its towers, whilst in Sofokleous Street, the Stock Exchange House. Some features of the neighboring buildings are the symmetry, the split of the facade plane with the slight extrusion of gabled parts and the enhancement of the horizontal direction with scotias (grooves) in plaster. Other, are comprised by the triple division to base, main element and top, the triple, in height, division of the main element with the cornices, as well as the order and the ratios of the openings. Corresponding elements, such as the symmetry,

Η αίθουσα συνεδριάσεων με οπτική επαφή στο αίθριο / *The conference hall, offering visual contact to the atrium*

μετρία, η διάσπαση του επιπέδου της όψης με την ελαφρά προβολή τμημάτων τα οποία τονίζονται με σετωματικές απολήξεις, ο τονισμός της οριζόντιας διάστασης με τις σκοτίες στα επιχρίσματα, η τριπλή διαίρεση σε βάση, κορμό και στέψη, η τριπλή καθ' ύψος διαίρεση του κορμού με τις κορνίζες, και ο ρυθμός και οι αναλογίες των ανοιγμάτων.

Στο νέο κτίριο υιοθετούνται αντίστοιχα στοιχεία όπως η συμμετρία, ο τονισμός της οριζόντιας διάστασης με εναλλαγή της υψής των υλικών της όψης, ο χωρισμός σε βάση (αρχαιότητες), κορμό και στέψη, με ολοκλήρωση του περιγράμματος του βασικού όγκου.

Χρωματικά, το νέο κτίριο εναρμονίζεται με τα γειτονικά του, ενώ οι "πυλώνες" του ισόγειου λειτουργούν

ως έμμεση αναφορά στους πύργους του Μεγάρου Μελά, ώστε να δημιουργείται η έννοια πύλης εκατέρωθεν της οδού Αιόλου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ - ΧΩΡΟΙ

Το κτίριο αποτελείται από ισόγειο και πέντε ορόφους, καθώς και τέσσερα υπόγεια που εκτείνονται κάτω από την Αχαρνική Οδό. Τα δύο πρώτα είναι περιορισμένου μεγέθους και το περίγραμμά τους ακολουθεί το περίγραμμα των αρχαιοτήτων, ενώ τα δύο τελευταία χρησιμοποιούνται για στάθμευση αυτοκινήτων. Το κτίριο εξυπηρετείται, στο σύνολό του, από δύο κλιμακοστάσια, δύο ανελκυστήρες προσώπων και έναν ανελκυστήρα υπηρεσίας.

the accentuation of the horizontal direction, with alternatives, concerning the facade materials texture, are adopted in the new building. The division to base (antiquities), main building and top, with integration of the main volume, also apply. Concerning colors, the new building is in harmony to the neighboring ones, whilst the ground story pylons function as an indirect reference to Mela's Mansion towers, so as the impression of a gateway from both sides of Aeolou Street is created.

DESCRIPTION OF THE BUILDING. FUNCTIONS - SPACES

The building consists of the ground and of five stories, as well as of four under-grounds ones that

extend beneath the Acharnic Road. The first and the second are of a limited area and their outline follows that of the antiquities, whilst the rest two are used as parking lots. Two stairways, two lifts for persons and an auxiliary one, serve the building needs. **Ground story: ENTRANCES AND OPEN AIR EXHIBITION AREA FOR THE ANTIQUITIES.** On the ground story, the main entrance towards the old building of the N.B.G., the core of the auxiliary way out to Sofokleous Street and the car-lift are provided. Near the center, a semi-open air area for the display of the antiquities is created.

First and second stories: GENERAL ASSEMBLY HALL AND FOYER. On the first story, the General Assembly Hall is provided. With double height,

Ισόγειο:

ΕΙΣΟΔΟΙ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.

Στο ισόγειο προβλέπονται η κεντρική είσοδος προς την πλευρά του παλαιού κτίριου της Ε.Τ.Ε., ο πυργός της βοηθητικής εξόδου προς την οδό Σοφοκλέους, και ο ανελκυστήρας αυτοκινήτων. Κεντρικά δημιουργείται ημυπαίθριος χώρος ανάδειξης των αρχαιοτήτων.

Πρώτος και δεύτερος όροφος:

ΑΙΘΟΥΣΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΥΑΓΙΕ.

Στον πρώτο όροφο τοποθετείται η Αίθουσα Γενικών Συνελεύσεων. Με διπλό ύψος, εσωτερικό εξώστη και κεντρική τοποθέτηση ως προς την κάτοψη, η αίθουσα αποτελεί σημαντικό στοιχείο της χωρικής οργάνωσης του κτίριου. Το φουαγιέ της αναπτύσσεται σε δύο ορόφους, ενώ το εσωτερικό αίθριο εντείνει την οπτική επικοινωνία των δύο αυτών επιπέδων.

Τρίτος και τέταρτος όροφος:

ΧΩΡΟΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.

Στον τρίτο και τέταρτο όροφο αναπτύσσονται οι χώροι της Διοίκησης της Τράπεζας, με λειτουργική και ευέλικτη διάταξη των δύο ορόφων, ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή τους σε μελλοντικές ανάγκες της Διοίκησης.

Πέμπτος όροφος:

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΚΑΙ ΞΕΝΩΝΕΣ.

Στον πέμπτο όροφο βρίσκονται το εστιατόριο και οι ξενώνες. Το αίθριο ολοκληρώνεται με μεγάλες διαφώτιστες κεκλιμένες επιφάνειες. Το εστιατόριο τοποθετείται κεντρικά και ανοίγεται προς τη θέα. Το διαφώτιστο στοιχείο της οροφής επαναλαμβάνονται προς την εξωτερική πλευρά του κτίριου και στεγάζουν τον εξώστη του εστιατορίου, ενώ η καμπύλη στέγη της αίθουσας του εστιατορίου συντελεί στη δημιουργία ενός ιδιαίτερου χώρου.

ΥΛΙΚΑ

Η χρωματική ταυτότητα του κτίριου δίνεται από τον

internal balcony and a central placement, as to the story plan, the hall constitutes an important element of the spatial organization of the building. The foyer is deployed on two stories, whilst the inner atrium intensifies the visual communication of those two levels.

Third and fourth stories: ADMINISTRATION AREAS. On the third and fourth stories, the Administration areas of the Bank are deployed, with a functional and a flexible arrangement of those levels, to be easily re-modeled according to the Administration needs.

Fifth story: RESTAURANT AND ACCOMMODATION AREAS. The fifth story serves for the restaurant and the accommodation areas. The atri-

Τ Α Υ Τ Ο Τ Η Τ Α Ε Ρ Γ Ο Υ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ:	ΤΟ ΝΕΟ ΚΤΙΡΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:	Ε.Τ.Ε.
ΤΟΠΟΣ:	ΟΔΟΙ ΑΙΟΛΟΥ και ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ, ΑΘΗΝΑ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΟΦΩΝ:	4 ΥΠΟΓΕΙΑ, ΙΣΟΓΕΙΟ, 5 ΟΡΟΦΟΙ, ΔΩΜΑ
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ:	1999
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ:	ΕΙΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ, Δρ. Αρχιτέκτων • Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Αρχιτέκτων • Μ. ΠΟΛΜΑΝΗ, Αρχιτέκτων Σύμβουλος • MARIO BOTTA, Αρχιτέκτων
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:	Μ. ΒΟΥΡΑΚΗΣ, Θ. ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΗΣ, Π. ΣΥΠΤΕΡΑ (Αρχιτέκτονες)
ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ:	ΒΑΣΙΣ - Σ.Υ.Σ.Μ. Α.Ε., Χ. ΜΥΛΩΝΑΣ - Π. ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ
ΗΛΕΚΤΡ/ΤΟΙ ΜΗΧΑΝ/ΤΟΙ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ:	ΤΡΙΕΔΡΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Ε.Π.Ε., Σ. ΚΟΛΟΚΟΝΤΕΣ - Α. ΜΙΧΑΣ - Ν. ΝΙΑΡΧΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ:	Κ. ΔΕΜΙΡΗ, Δρ. Αρχιτέκτων • Θ. ΤΙΜΑΓΕΝΗΣ, Αρχιτέκτων Ακουστικός • Κ. ΤΣΑΚΑΛΙΔΗΣ, Δρ. Πολ. Μηχανικός - Εδαφομηχανικός • Κ.Λ. ΘΕΟΛΟΓΙΔΟΥ, Αρχιτέκτων Ανασθηλωτής
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΝΤΟΧΗΣ ΛΙΘΩΝ:	Ε.Μ.Π. ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΝΙΚΟΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ, Designer
ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙΓΛΩΣΗΣ - ΚΙΝΗΤΟΥ ΕΞΟΦΛΑ:	ΕΙΡ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ, Δρ. Αρχιτέκτων • Μ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Αρχιτέκτων • Φ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΣ, Αρχιτέκτων • Α.Λ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ, Αρχιτέκτων • Μ. ΠΟΛΜΑΝΗ, Αρχιτέκτων
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ:	MARIO BOTTA
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ:	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ε.Τ.Ε.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΛΟΥ ΕΡΓΟΥ:	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Ε.Τ.Ε.
ΕΠΙΒΛΕΨΗ 1ΗΣ ΦΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ:	PLANET A.E. ERNST & YOUNG - BROWN & ROOTS
2ΗΣ ΦΑΣΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ:	ΕΔΡΑΣΗ ΨΑΛΙΔΑΣ Α.Ε. (Εκκαθαρές ανιστηρίξεις, υποδεμελίωση Αχαρνικής Οδού, Φέρων οργανισμός υπογείων), ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ Α.Ε. (Κατασκευή υπολοίπου έργου)
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ:	

PROJECT ID

TITLE: THE NEW HEADQUARTERS BUILDING OF THE NATIONAL BANK OF GREECE (N.B.G.). PROPERTY: NATIONAL BANK OF GREECE. LOCATION: ATHENS, AEIOLOU and SOFOKLEOUS Str. TOTAL AREA: 6.500 m². FLOOR NUMBER: FOUR BASEMENTS, GROUND FLOOR, 5 FLOORS and a PENTHOUSE. STUDY: 1998 - 1999. ARCHITECTURAL STUDY: Dr. IRENE SAKELLARIDOU, MORFO PAPANIKOLAOU, MARIA POLLANI. CONSULTANT: MARIO BOTTA, Architect. ASSISTANTS: M. VOURAKIS, TH. CHRISOMALLIS, P. XIPTERA - Architects. STATIC STUDY: VASIS - S.Y.S.M. S.A., CH. MILONAS, P. ANTONIADOU - Civil Engineers. ELECTRO-MECHANICAL STUDY: TRIEDROS MELETITIKI Ltd., S. KOLOKONTES, A. MICHAS, N. NIARCHOS. SPECIAL CONSULTANTS: Dr. KONSTANTINA DEMIRI, Architect, THEODOROS TIMAGENIS, Architect, specialised in acoustics, Dr. KONSTANTINOS TSAKALIDES, Civil and Geotechnical Engineer, CL THEOLOGIDOU, Architect - Restoration Engineer. CONSULTANCY ON STONE RESISTANCE: N.T.U.A. - DEPARTMENT OF CHEMICAL ENGINEERS, SECTOR OF MATERIAL SCIENCE AND TECHNIQUES. FURNITURE STUDY: NIKOS ZOGRAFOS, Designer. ARCHITECTS INVOLVED IN THE COMPETITION PHASE: Dr. IRENE SAKELLARIDOU, MORFO PAPANIKOLAOU, FOTIOS LAMBRINOS, ALEXANDRA OIKONOMIDOU, MARIA POLLANI. PROJECT MANAGEMENT: THE N.B.G. TECHNICAL SERVICES ADMINISTRATION. SUPERVISION (1st phase): THE N.B.G. TECHNICAL SERVICES ADMINISTRATION. SUPERVISION (2nd phase): PLANET SA, ERNST & YOUNG - BROWN & ROOTS. CONSTRUCTORS: EDRASI PSALIDAS S.A. (Excavations, sub-support of the Achaean Road and bearing structure of basements), HELLINIKI TECHNODOMIKI (for the rest of the construction).

παρόλιθο στο χρώμα της άμμου, τις ανοιχτόχρωμες ζυλευπενδύσεις, το μαύρο ματ γρανίτη στα δάπεδα και το λευκό χρώμα στους τοίχους. Εξωτερικά το κτίριο επενδύεται με παρόλιθο σε ανάρτηση, τοποθετημένο με ανοιχτούς αρμούς και έμφραση στον οριζόντιο αρμό. Σειρές λείου και αδρού παρόλιθου εναλλάσσονται. Η επένδυση του παρόλιθου συνεχίζεται και στο εσωτερικό του κτιρίου δίνοντας την αίσθηση της συνέχειας των ισχυρών δομικών στοιχείων.

ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το κτίριο σχεδιάστηκε με την συμμετοχή του **Mario Botta** ως συμβούλου. Η συμμετοχή αυτή ήταν σημαντική και η συνεργασία εξαιρετική. Ο Mario Botta συνεισέφερε στοιχεία από το αρχιτεκτονικό του ιδι-

ωμα, όπως η μεταπικρότητα, η οργάνωση των όψεων, η σπιβαρή σγκοπλοασία, το ύψος. Οι Έλληνες μελετητές, φέροντας την συνολική ευθύνη εκπόνησης της μελέτης, συνεισέφεραν με την ανάγνωση του τόπου και της ελληνικής πόλης, την ανάδειξη των αρχαιοτήτων και του δημόσιου χαρακτήρα στο εσωτερικό, με την δημιουργία του αιθρίου. Στην φάση του διαγωνισμού καθορίστηκε από κοινού με τον Mario Botta η κεντρική ιδέα που έμελλε στην πορεία της μελέτης να εμπλουτιστεί από τους Έλληνες αρχιτέκτονες με την σχέση του κτιρίου με τις αρχαιότητες και την οργάνωση του εσωτερικού χώρου. Το κτίριο αποτελεί την ζεύξη του λεξιλογίου ενός από τους πιο σημαντικούς αρχιτέκτονες της εποχής μας με τη συνθετική προσπάθεια ελληνικών μελετητών.

um is covered with large, transparent, inclined surfaces. The restaurant is centrally placed and opens to view. The transparent ceiling elements are repeated at the external side of the building and cover the restaurant's balcony, whilst the domed roof of the restaurant area contributes to the creation of a particular space.

MATERIALS

The porous stone, sandy colored, gives the chromatic identification of the building. The light colored wood coverings, the black granite on the floors and the white on the walls also apply. Externally, the building is covered with suspended porous stone, so placed as to reveal the horizontal

joint. Series of shiny and raw porous stone alternate. The porous stone covering continues to the interior of the building, thus giving the impression of the continuity of the strong building elements.

A FIRM COOPERATION

The building has been designed with the participation of Mario Botta as a consulting architect. This participation was important and the cooperation excellent. Mario Botta contributed with elements from its own architectural way, such as the organization of the facades, the strong volume synthesis, and the style. The Greek designers, bearing the total responsibility for the working-out of the study, contributed with the read out of the site and of the

Το έργο δεν θα είχε υλοποιηθεί χωρίς την αμέριστη υποστήριξη της Διοίκησης, της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και των Συμβούλων Μελέτης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, οι οποίοι στήριξαν την όλη προσπάθεια. ■

Greek City, the reveal of the antiquities and the civil character of the interior with the creation of the atrium. During the competition phase, it was jointly determined the central concept that finally was enriched with the relation of the building to the antiquities and the organization of the interior space by the Greek architects. The building comprises the linking of the architectural glossary of one of the most important architects, nowadays, to that of the synthetic work of Greek designers. The project would have not been realized without the thorough support of the Administration, the Technical Service Direction and of the Design Consular of the National Bank of Greece, who supported the whole of the works. ■